

Apbalvojums "Līvānu Goda pilsonis" piešķirts novadpētniekam, grāmatu autoram Jānim Būmanim

■ Foto no 2016. gada 18. novembra pasākuma

28. jūnijā Līvānu novada domes deputāti nolēma 2018. gadā piešķirt apbalvojumu „Līvānu Goda pilsonis” novadpētniekam, grāmatu autoram Jānim Būmanim par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas un Līvānu novada Rudzātu pagasta vēstures un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, dokumentēšanā, popularizēšanā, kā arī par patriotisma pret Latvijas valsti stiprināšanu, latviskās identitātes veicināšanu un sabiedrisko aktivitāti. Jāņa Būmaņa kandidatūru augstākajam Līvānu novada apbalvojumam izvirzīja 36 Līvānu novada iedzīvotāji, kas šogad bija vienīgais pieteikums.

Jānis Būmanis dzimis 1928. gada 30. aprīlī Daugavpils apriņķa Rudzātu pagasta „Būmaņos”, 8 bērnu ģimenē. Tēvs bijis lauksaimnieks, kā arī ilggadējs pagasta vecākais. Jānis Būmanis 1943. gadā beidzis Rudzātu sešklasīgo pamatskolu, 1945. gadā – Preiļu divgadīgo lauksaimniecības skolu, 1948. gadā absolvējis Malnavas vidusskolu – tehnikumu.

Būmaņu ģimeni 1949. gadā izsūtīja uz Sibīrijas Omskas apgabalu. No Sibīrijas Latvijā Jānis Būmanis atgriezās 1957. gadā. 1961. gadā apprecējās, un pēc trīs gadiem ģimenē piedzima meita. 1966. gadā neklātienē pabeidza Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Agronomijas fakultāti, iegūstot agronoma diplomu. Jānis Būmanis strādāja savā specialitātē, pensijā devās 1988. gadā, pēc tam vēl 4 gadus nostrādāja Salaspilī par Latvijas Zinātņu akadēmijas Botāniskā dārza augu aizsardzības agronomu. Sākoties Atmodai, aktīvi iesaistījies visos pasākumos, ir represēto biedrības biedrs.

Kopš aktīvo darba gaitu beigām Jānis Būmanis ar aizrautību pievērsies savas dzimtas puses un tās bijušo un esošo cilvēku likteņgaitu izpētei un dokumentēšanai. Kopumā tapušas 9 grāmatas:

● “766. Rudzātu mazpulks” (1996);

● “Rudzātu pagasta skolas laikmetu griežos” (1997);

● “Tēvijas sargi” (1998);

● “Rudzātu pagasta reliģiskā dzīve” (1998);

● “Gaismas pils Malnavā” (2001);

● “Mazā Zemgale laikmeta griežos” (2004) – apjomīgākā no grāmatām, kas veltīta Rudzātu pagasta un apkārtnējo pagastu dzimtu likteņiem 20. gadsimtā;

● “Ošas upes krastu dziesmas un raksti” (2008) – tajā apvienots mūsu tautas vēsturiskais mantojums – etnogrāfiskie materiāli, teikas, miklas, pasakas un citas folkloras un pagātnes liecības. “Savā grāmatā esmu aprakstījis visu, kas notika Rudzātu pagasta robežās. Man ir tāds niķis – apkopot pagātnei, neko nemetot ārā, lai būtu ko atstāt nākamajam paaudzēm”, atzīst autors Jānis Būmanis;

● “Pretošanās kustība dienvidaustrumu Latvijā (1944. gada jūnijs – 1956. gads)” (2015) – tas ir autora 10 gadu pētījums arhīvos un ekspedīcijās par nacionālajiem partizāniem un citiem pretošanās, nepakļaušanās veidiem pēckara okupētajā Latvijā – Latgales teritorijā;

● “Par tēvzemi...” (2017) – manuskripts. Šī pētījuma uzrakstīšanai autors izmantojis informāciju par Latvijas brīvības cīnītāju palīdzības fonda biedru un citu personu darbību, palīdzības sniegšanu veciem karavīriem – brīvības cīnītājiem, invalīdiem, daudz bērnu ģimenēm, skolniekiem visos novados, bet īpaši Latvijas dienvidaustrumu iedzīvotājiem. “Mans nolūks ir iepazīstināt jauno paaudzi ar notikumiem, kas traģiski skāra mūsu valsti un tās iedzīvotāju likteņus,” pēcvārdā raksta Jānis Būmanis.

Jānis Būmanis devis nozīmīgu ieguldījumu Latvijas pagastu kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā un popularizēšanā. Īpaši daudz rakstīts par dzimto Rudzātu pagastu, kas ir

diezgan savrupa apdzīvota vieta ar pagastam raksturīgo mutvārdu daiļradi. Pētījumu rezultātā apkopojis nozīmīgu informāciju par Rudzātu pagasta dzimtu likteņiem, etnogrāfisko mantojumu – teikām, pasakām un citu folkloras mantojumu, darba un svētku tradīcijām, izglītības iestādēm, reliģisko dzīvi.

Jānis Būmanis nav profesionāls vēsturnieks, bet pazīstams novadpētnieks, kurš joprojām pēta savu dzimti Latgales novada etnogrāfiju, reliģiju, skolas un radu rakstus. Būmaņa kunga grāmatas ietver koncentrētu dokumentālo informāciju no arhīviem, plašu foto materiālu, tabulas un iesaistīto personu sarakstus.

Jāņa Būmaņa darbs ir novērtēts ne tikai Līvānu novadā. Par nopelniem Latvijas valsts labā 2005. gadā viņš apbalvots ar Atzinības krusta Sudraba goda zīmi nominācijā Latgalisko vērtību saglabāšana, bet 2008. gadā saņēmis Bronislava Spūļa prēmiju. 2016. gadā Jānis Būmanis saņēma “Līvānu novada Atzinības rakstu” nominācijā “Sabiedriskais darbs”.

Jāņa Būmaņa devīze: “No daudz kā var atteikties, bet ne no savas vēstures un aizgājušo paaudžu piemiņas”.

Apbalvojumu “Līvānu Goda pilsonis” Jānim Būmanim pasniegs šī gada 21. jūlijā Līvānu pilsētas svētku vakara pasākumā. Līvānu Goda pilsonim pasniedz piemiņas veltisudraba nozīmīti ar Līvānu novada simboliku, kā arī piešķir naudas balvu 500 euro apmērā.

Apbalvojums “Līvānu Goda pilsonis” tiek piešķirts kopš 2008. gada, un to saņēmuši – [dambretes treneris Jānis Auzāns 2008.g.]; dēju pedagogs Gaida Venta 2009.g.; [amatier-teātra režisore Anna Pabērza 2010.g.]; komponists Juris Kulakovs 2011.g.; [kapelis “Jūlijs” vadītājs Jūlijs Stikuts 2012.g.], uzņēmējs un mecenāts Daumants Pfafrods 2013.g., politiķis un uzņēmējs Jānis Klaužs 2014.g., sabiedriskā darbiniece Veneranda Caune 2015.g., Līvānu katoļu draudzes priesteris Juris Zarāns 2016.g., ķirurgs, SIA “Līvānu slimnīca” Aprūpes nodaļas vadītājs Levs Troškovs 2017.g..

Apbalvojums “Līvānu Goda pilsonis” ir augstākais Līvānu novada domes apbalvojums, ko piešķir vienu reizi gadā vienai personai. Lēmumu par apbalvojuma piešķiršanu pieņem Līvānu novada dome. Par Līvānu Goda pilsoni var kļūt ikviens vietējā sabiedrībā zināms, cienījams cilvēks, kas devis nozīmīgu ieguldījumu Līvānu novada attīstībā vai veidojis pozitīvu Līvānu novada tēlu Latvijā un/vai ārvalstīs.

Награда „Почетный гражданин города Ливаны” присвоена краеведу, автору книг Янису Буманису

■ Фото с мероприятия 18 ноября 2016 года.

28 июня депутаты думы решили в 2018 году награду „Почетный гражданин города Ливаны” присвоить краеведу, автору книг Янису Буманису за значительный вклад в исследование, документирование и популяризацию истории и культурно-исторического наследия Латвии и Рудзатской волости Ливанского края, а также за укрепление патриотизма по отношению к Латвийскому государству, способствование латышской идентичности и общественную деятельность. Яниса Буманиса на получение самой высокой награды Ливанского края выдвинули 36 жителей Ливанского края, и в этом году это была единственная заявка.

Янис Буманис внес значимый вклад в исследование и популяризацию культурно-исторического наследия латвийских волостей. Особенно много написано о родной Рудзатской волости, которая является довольно-таки изолированным поселением с характерным для волости устным творчеством. В результате исследования он собрал важную информацию о судьбах многих семей Рудзатской волости, этнографическом наследии - сказаниях, сказках и других фольклорных источниках, буд-

них и праздничных традициях, учебных заведениях, религиозной жизни.

Янис Буманис не является профессиональным историком, а известным краеведом, который все еще изучает этнографию, религию, школы и родовые корни своего родного Латгальского региона. Книги г-на Буманиса включают в себя концентрированную документальную информацию из архивов, обширные фотоматериалы, таблицы и списки вовлеченных людей.

За заслуги перед Латвией в 2005 году Янис Буманис награжден серебряным почетным Знаком Креста признания в номинации сохранение Латгальских ценностей, а в 2008 получил премию Бронислава Спулиса. В 2016 получил Почвальный грамоту Ливанского края в номинации „Общественная работа”.

Девиз Яниса Буманиса - „От многого можно отказаться, но не от истории и памяти ушедших поколений”.

Награду „Почетный гражданин города Ливаны” Янису Буманису вручат 21 июля этого года на вечернем мероприятии праздника города Ливаны. Почетному гражданину города Ливаны вручают памятный приз – серебряный значок с символикой Ливанского края, а также денежный приз в размере 500 евро.

Награду „Почетный гражданин города Ливаны” вручают уже с 2008 года и ее получили – [тренер по шашкам Янис Аузанс 2008 год]; танцевальный педагог Гайда Вента 2009; [режиссер любительского театра Анна Паберза 2010]; композитор Юрис Кулаков 2011; [руководитель капеллы „Jūlijs” Юлий Стикутс 2012], предприниматель и меценат Даумант Пфафрод 2013, политик и предприниматель Янис Клаужс 2014, общественный деятель Венеранда Цауне 2015, священник Ливанской Римско-католической церкви Юрис Заранс 2016, хирург, ООО „Līvānu slimnīca” заведующий Отделом по уходу Лев Трошков 2017.